

Zakładamy Sad

Drużyna Węgierek z Zespołu Szkół nr 9
w Jastrzębiu-Zdroju

Zalety starego sadu

- Nie wymagają sztucznych nawozów i środków ochrony roślin,
- Posiadają naturalną odporność na mróz, choroby i szkodniki,
- Stare odmiany sprzyjają obfitej produkcji pyłków i nektaru,
- Posiadają odmiany od bardzo wczesnych do bardzo późnych.

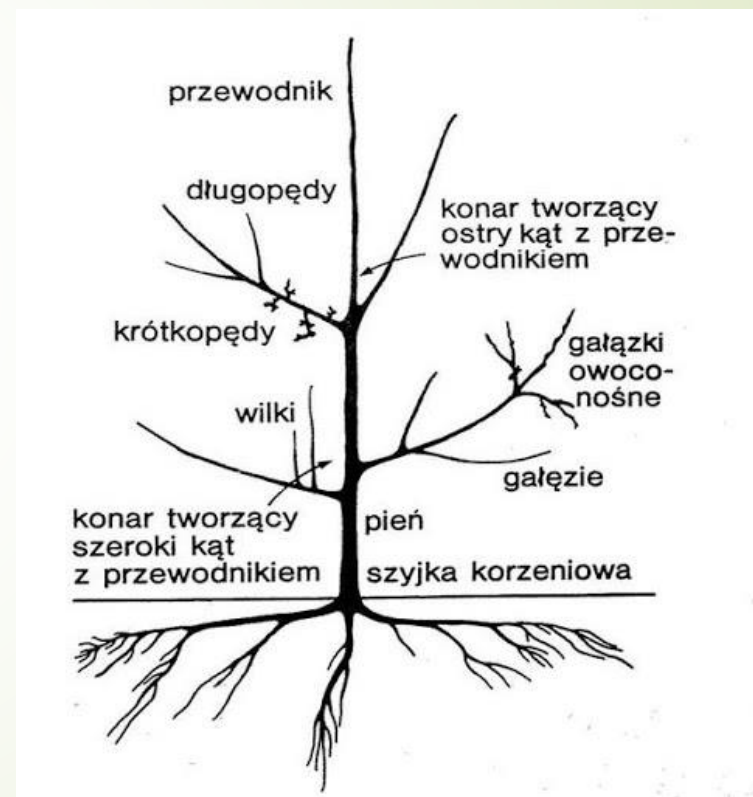

Cele projektu

- zachowanie charakterystycznych dla krajobrazu wiejskiego sadów tradycyjnych oraz rosnących w nich odmian,
- popularyzacja starych odmiany jabłoni w społeczeństwie,
- propagowania wiedzy o historii uprawy roślin sadowniczych, kulturze upraw, o nawykach żywieniowych naszych przodków
- upowszechnianie świadomości potrzeby ochrony tych żywych dóbr kultury i przyrody,
- ratowanie, zachowanie i pielęgnacja starych odmian drzew owocowych.

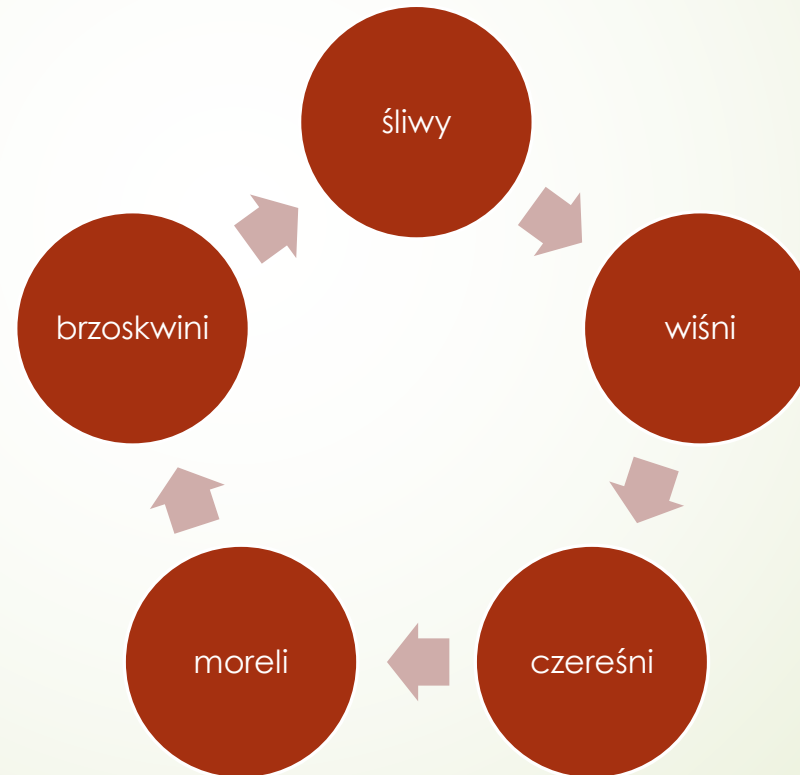
Charakterystyka drzewa owocowego

- ▶ Pod ziemią – korzenie
- ▶ Nad ziemią – pień i korona
- ▶ Przewodnik to konar centralny – tworzy przedłużenie pnia
- ▶ Gałązki owoconośne to różne pędy (długopędy i krótkopędy)
- ▶ Wilki to silne pędy wybijające się z nasady konarów i na przewodniku
- ▶ Drzewa owocowe tworzą 3 rodzaje pąków: liściowe, kwiatowe i mieszane

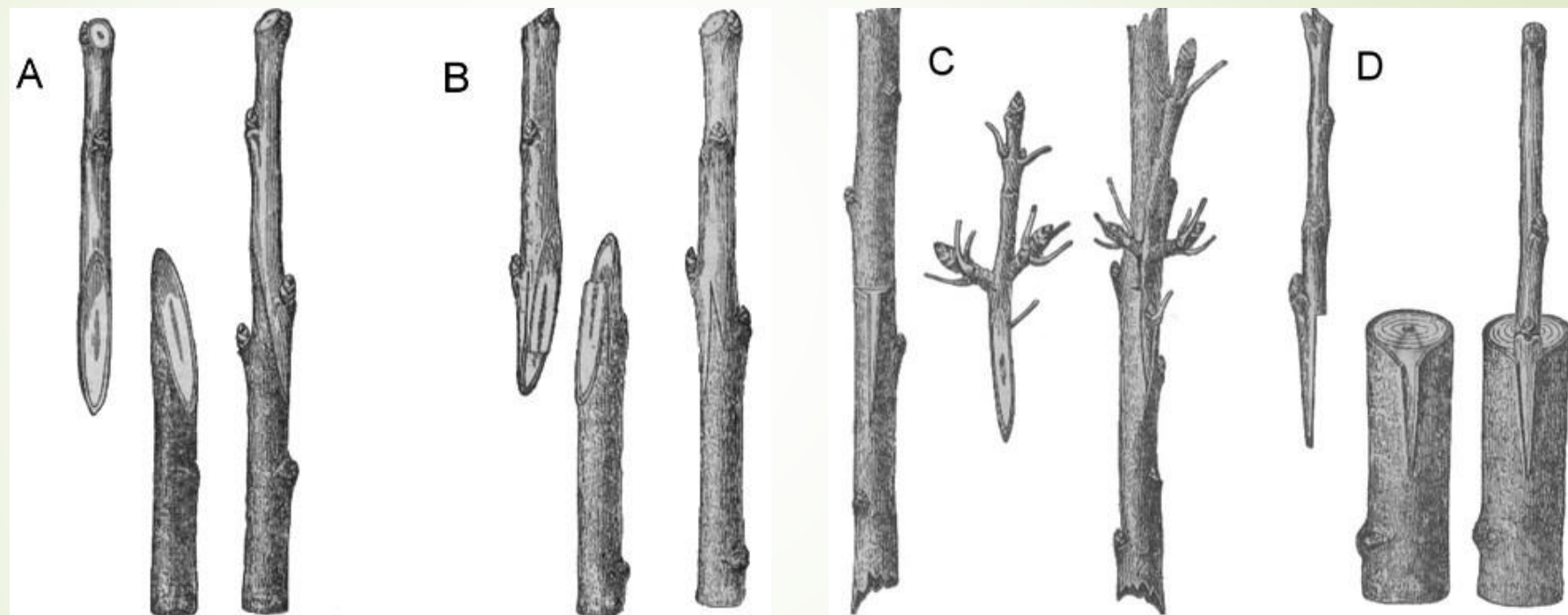

Owoc

Owoc – pestkowiec właściwy to rodzaj owocu mięsistego.
Najbardziej znanymi przykładami owocu pestkowego są owoce:

Szczepienie drzewek

Zakup drzewek

Do sadzenia w ogródku szkolnym najlepsze są drzewka w pojemnikach, które często mają także uformowany pień do wysokości 1,0 – 1,5 m i kształtną

Przy zakupie drzewek należy zwrócić uwagę czy jabłoń posiada etykietkę z nazwą odmiany, czy jest odpowiednio rozwinięta i zdrowa.

Wybór terenu

Drzewka owocowe najlepiej rosną na stanowiskach słonecznych (owoce są duże i barwne).

Planujemy tak aby odmiany jednego gatunku rosły obok siebie (co ułatwia ich pielęgnację i ochronę).

Wybieramy drzewa o tej samej sile wzrostu (silnie lub wolno rosnące) – rosną równo.

Odległości między drzewami wynosić powinny: dla węgierek (śliw) 5 do 6 m (w ziemi żyznej).

Warto sad otoczyć wysokim żywopłotem – w takim zacisznym miejscu temperatura jest wyższa co najmniej o 2-3°C, co przyspiesza dojrzewanie owoców.

Pielęgnacja drzewek na zimę

czyli ochrona przed mrozem, gryzoniami i szkodnikami

Usypanie kopczyka z kompostu – 30 cm

Plastikowe osłonki

Bielenie
wapnem

Środki
zapachowe

Koszenie
trawy

Otulenie
agrowłókniną

Sadzenie drzewek owocowych

przygotowanie
dolka

przycięcie
korzeni

usypywanie kopczyka na dnie dolka

ustawienie drzewka
w dolku

zasypywanie korzeni

udeptywanie ziemi

podlewanie po posadzeniu

Cięcie drzewek

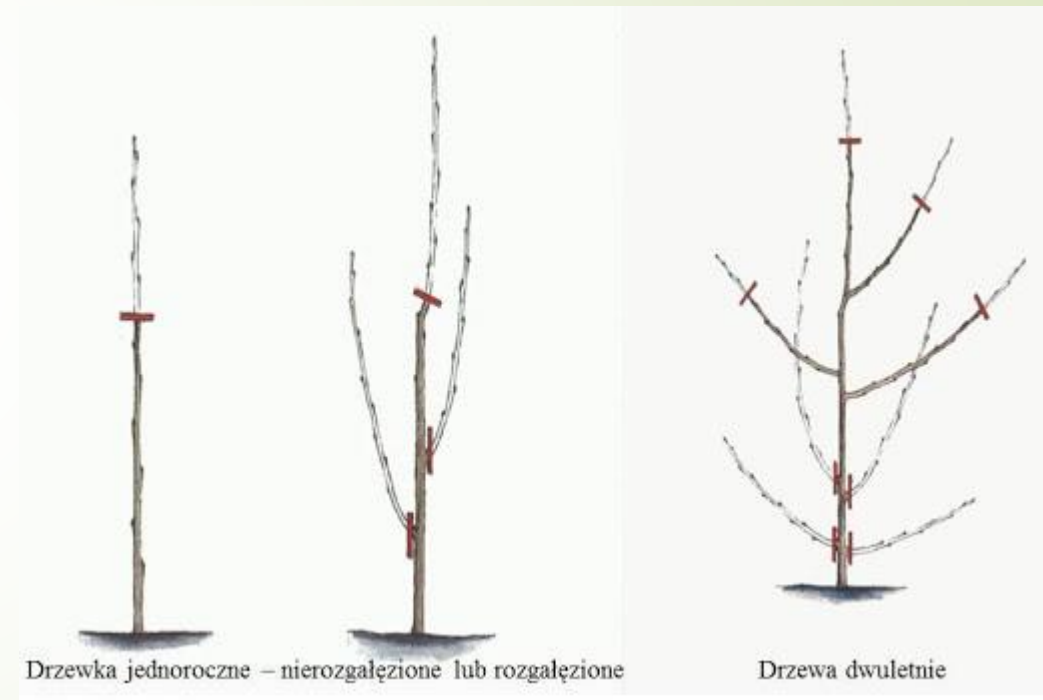
Drzewka jak i krzewy owocowe sadzone wiosną należy przyciąć bezpośrednio po posadzeniu. U drzewek owocowych:

- pędy boczne skracamy o połowę,
- pęd główny skracamy o 1/3 długości.

Cięcie należy przeprowadzić około 1 cm nad pękiem, ukośnie, tak, aby soki z rany nie spływały bezpośrednio na pąk.

Wyróżniamy różnego rodzaju systemy cięcia drzew owocowych:

- Cięcie po posadzeniu (formowanie drzewek)
 - Cięcie prześwietlające
- Cięcie sanitarne
- Cięcie korekcyjne
 - Cięcie odmładzające

Drzewka jednoroczne – nierozgałęzione lub rozgałęzione

Drzewa dwuletnie

Ochrona biologiczna

- Ochrona biologiczna to wiele różnorodnych metod, których celem jest zmniejszenie populacji szkodnika lub zapobieganie chorobie.

Szkodniki

➤ Poradnik strona 33

SZKODNIKI I CHOROBY JABŁONI Tablica 9

Gatunki porażone	Rodzaj uszkodzeń	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Lистопад	Grudzień
 MAWELIŃCA KOROŃOWA													
 SZKODNIK JABŁONOWY													
 DZIEŃ PĘDZIAŁEK													

Owady pożyteczne

► Poradnik strona 49

Uprawy towarzyszące

utrzymanie w sadzie różnego rodzaju tzw. „użytków ekologicznych” (zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, zbiorniki wodne, roślinność zielna) stanowi miejsce schronienia, bytowania i zimowania wielu pożytecznych gatunków.

Przykłady miododajnych i nektarodajnych roślin chętnie odwiedzanych przez owady pożyteczne:

krwawnik
pospolity

kminek zwyczajny

złocień właściwy

marchew
zwyczajna

facelia
błękitna

gorczyca
biała

gryka
zwyczajna

Sprzymierzeńcy

Ptaki

Pająki

Ptaki owadożerne i drapieżne zalicza się do ważnych regulatorów liczebności szkodliwych owadów i roślinożernych ssaków. Zagospodarowując nasz sad powinniśmy pomyśleć o stworzeniu odpowiednich warunków dla zwierząt. W sadach można także rozwieszać skrzynki lęgowe dla ptaków, montować wysokie żerdzie dla ptaków drapieżnych.

Pająki redukują liczebność wielu szkodliwych owadów (np. mszyc, motyli zwójkówek, miodówek). Pająki budujące sieci w koronach drzew polują głównie na owady latające, natomiast gatunki żyjące na powierzchni ziemi chwytają organizmy zamieszkujące glebę.

Wywary i wyciągi na szkodniki

Szereg szkodników można zwalczać preparatami, które łatwo jest wykonać samemu. Ich zaletą jest to, że nie są szkodliwe dla ludzi i dla środowiska. Wiele z nich niszczy także inne szkodniki, przeciwdziała też chorobom.

Wyciągi ze skrzypu, chrzanu, cebuli, czosnku, mniszka lekarskiego, pokrzywy oraz wywar z cebuli i wyciąg z żywokostu lekarskiego opisuje poradnik na stronie 74.

Tradycyjne odmiany śliw

- Biała śliwa;
- Brzoskwiniowa;
- Kirka;
- Królowa wiktoria;
- Mirabelka z nancy;
- Opal;
- Renkloda althana;
- Renkloda ulena;
- Renkloda zielona;
- Ruth gerstetter;
- Węgierka wangenheima;
- Węgierka wczesna;
- Węgierka zwykła.

renkloda althana

węgierka zwykła

renkloda ulena

brzoskwiniowa